

Dosarul nr. 3r-350/22

2-22072804-01-3r-10112022

Instanța de fond: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Veaceslav Cenușa,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Veaceslav Cenușa împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale asistență socială și sănătate a municipiului Chișinău și Direcției Asistență Socială sectorul Buiucani mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, împotriva încheierii din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea creditorului Veaceslav Cenușa privind inițierea procedurii de executare a documentului executoriu – decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3r-115/2020 din 13 iulie 2020,

c o n s t a t ă:

La 16 septembrie 2019, Veaceslav Cenușa a depus în Judecătoria Chișinău sediul Râșcani o acțiune în ordinea contenciosului administrativ, care a fost concretizată ulterior sub aspectul obiectului material, formulată împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Direcției Generale Asistență Socială și Sănătate a municipiului Chișinău și Direcției Asistență Socială sectorul Buiucani cu privire la anularea ordinului nr. 110 din 28 iunie 2019 al Direcției Asistență Socială sectorul Buiucani și obligarea efectuării plăților de ajutor social în favoarea reclamantului începând cu luna iunie 2019 până la data revocării actului administrativ de către instanța de judecată.

Concomitent cu depunerea cererii de concretizare a acțiunii, Veaceslav Cenușa a formulat și solicitare de suspendare a executării în timp și pe cercul de persoane actul administrativ contestat – ordinul nr. 110 din 28 iunie 2019 al Direcției Asistență Socială sectorul Buiucani.

Prin încheierea din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, a fost respinsă cererea înaintată de Veaceslav Cenușa cu privire la suspendarea actului administrativ individual defavorabil.

Prin decizia nr. 3r-115/2020 din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a anulat încheierea din 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani și s-a emis o nouă încheiere potrivit căreia cererea înaintată de Veaceslav Cenușa cu privire la suspendarea actului administrativ individual defavorabil s-a admis. S-a suspendat executarea ordinului Direcției Asistență Socială sectorul Buiucani nr.110 din 28 iunie 2019 „cu privire la stoparea plății de ajutor social”.

La 24 mai 2022, Veaceslav Cenușa a depus acțiune în judecată împotriva Direcției Asistență Socială Buiucani și Violetei Doru cu privire la obligarea pârâtului Direcției asistența socială a sec. Buiucani, mun. Chișinău și a Șefei DAS Buiucani - Doru Violeta, la emiterea actului administrativ despre executarea Deciziei nr. 3r-115/2020 din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău; impunerea - obligarea DAS Buiucani la executarea Deciziei nr. 3r-115/2020 din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, conform ordinii stabilite până la 1 iunie 2019, până la emiterea ordinului nr. 110 din 28 iunie 2019 a Direcției asistență socială a sec. Buiucani, mun. Chișinău; obligarea pârâtului DSA Buiucani, Chișinău de a achita suma restanțieră în contextul Deciziei 3r-115/2020 din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău - în sumă de 45.180 (patruzeci și cinci mii una sută optzeci) lei și conform calculului prezentat.

Prin încheierea din 7 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, reclamantului i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor, precizarea pretențiilor, a cercului participărilor la proces și prezentarea dovezii respectării procedurii prealabile.

La 6 iulie 2022, Veaceslav Cenușa a depus o cerere de înlăturare a neajunsurilor indicând asupra faptului că cererea de chemare în judecată a fost formulată cu scopul de a obliga autoritatea publică pârâtă să execute Decizia nr. 3r-115/2020 din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 11 august 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, s-a transmis Curții de Apel Chișinău acțiunea în contencios administrativ înaintată de Veaceslav Cenușa.

Prin încheierea din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă cererea creditorului Veaceslav Cenușa privind inițierea procedurii de executare a documentului executoriu – decizia nr. 3r-115/2020 din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 2 noiembrie 2022, Veaceslav Cenușa a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate, cu remiterea cererii recurentului pentru examinare instanței competente (f.d. 58-60).

În opinia recurentului, încheierea este dată vădit trișat, revanșard, lovită de nulitate de la inițiere, la acțiunile anterioare de contestare ale creditorului, în procedură executorie care decurg din decizia din 13 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și care nu au nici o legătură cu cererea de acțiune a reclamantului Veaceslav Cenușa depusă separat și intentată în instanță, de fond, la 24 mai 2022 în ordinea art. 206 alin. (1), lit. b) și c) Cod administrativ. De aici rezultă că instanța, Curtea de Apel Chișinău, substituie, schimbă ordinea procedurala de examinare a cererii recurentului.

În drept, recurentul a invocat prevederile art. 17, 20, 36, 39, 206, 224, 225, 226, 242-243 Cod administrativ.

Examinând recursul depus de către Veaceslav Cenușa, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din considerentele ce succed.

Prin prisma art. 191, alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241, alin. (1) din Codul administrativ încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Alineatul 1 al aceluiași articol prevede că pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 243, alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Implicit speței, instanța de recurs consideră relevante dispozițiile art. 249 alin. (3) Cod administrativ, care stipulează că deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Din materialele și lucrările dosarului rezultă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 28 septembrie 2022 și a comunicat încheierea recurentului la 6 octombrie 2022 (extras din poșta electronică, f. d. 58).

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează, la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

La caz, s-a constatat că, la 6 octombrie 2022, încheierea contestată a fost notificată recurentului.

Însă, ignorând prevederile legale ce guvernează procedura de exercitare a căii de atac în ordine de recurs în secțiunea I, Veaceslav Cenușa a depus recursul la 2 noiembrie 2022 (f. d. 59-60). Recurentul nu a solicitat repunerea în termenul de depunere a recursului.

Din constatările relatate supra rezultă că termenul de depunere a recursului pentru recurent a început a curge la data de 7 octombrie 2022 și a expirat la 10 octombrie 2022.

Completul specializat menționează că importanța termenelor de procedură este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Din memoriul cererii de recurs se atestă că recurentul indică faptul că încheierea recurată i-a devenit cunoscută întâmplător, la 2 noiembrie 2022.

În circumstanțele menționate și în baza normelor de drept sus-citate completul specializat constată că Veaceslav Cenușa nu a invocat niciun motiv plauzibil care ar justifica imposibilitatea sa de a face uz în interiorul termenului legal de dreptul procedural de a contesta actul judecătoresc de dispoziție emis de Curtea de Apel Chișinău la 28 septembrie 2022. Or, instanța de recurs atestă cu certitudine că încheierea recurată i-a fost comunicată recurentului la 6 octombrie 2022.

Respectiv, depunând recursul la 2 noiembrie 2022, Veaceslav Cenușa a omis termenul legal de declarare a recursului, deși trebuia să dea dovadă de diligență și să aibă un rol activ în cauza de contencios administrativ în care este implicat.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ nu este în drept să substituie voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice, iar cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu c. României, cauza Marckx c. Belgiei).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în cauza Ponomaryov c. Ucrainei că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs concluzionează că, la depunerea recursului împotriva încheierii din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, Veaceslav Cenușa nu a respectat prevederile articolului 249 alin. (3) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere că Veaceslav Cenușa nu a respectat prevederile articolului 249 alin. (3) din Codul administrativ și nu a prezentat niciun argument întemeiat privind omiterea termenul de depunere a recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Veaceslav Cenușa împotriva încheierii din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Conform articolelor 230 și 243 alin. (1), lit. a) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se declară inadmisibil recursul depus de Veaceslav Cenușa împotriva încheierii din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Veaceslav Cenușa împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale asistență socială și sănătate a municipiului Chișinău și Direcției Asistență Socială sectorul Buiucani mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu